

**SARDAR PATEL UNIVERSITY AFFILIATED UNIT
PRIMARY EXAMINATION**

MARCH-2019 (Semester - II)

UE02CBD202 Basics of Teaching and Learning

Date : 06-03-2019

Day : Wednesday

Time : 12:00 to 03:00 P. M.

Total Marks : 70

પ્રશ્ન : 1 નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

- (1) અધ્યયનની નવી વિભાવના મુજબ તેની કોઈપણ ચાર લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (2) થોર્નહાઈકના પ્રયોગના મુખ્ય બે તારણો જણાવો.
- (3) કારક અભિસંધાનની કોઈપણ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
- (4) આસુબેલના મતે અધ્યયનના પ્રકારો જણાવો.
- (5) પિયાજેના મતે 'સ્કિમા' એટલે શું?

(08)

પ્રશ્ન : 2 નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો સવિસ્તાર ઉત્તર આપો.

- (1) 'માધ્યમિક શિક્ષણ અને પરિક્ષણ' સામાયિકમાં આપને 'અધ્યાપનના વ્યવસ્થાપક તરીકે અધ્યાપક' વિષય ઉપર લેખ લખવાનો હોય નીચેના મુદ્દાને ધ્યાનમાં રાખી એક લેખ નોંધ તૈયાર કરો.
- અધ્યાપકમાં આવશ્યક કૌશલ્યો અને ગુણો અધ્યાપકનું વ્યક્તિત્વ
- (2) 'વ્યક્તિની જરૂરિયાત એ વ્યક્તિત્વ વિકાસનું પ્રેરકબળ છે.' - મેસ્લોની વિચારસરણી મુજબ નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખીને આ વિધાન સમજાવો.
- પ્રેમની જરૂરિયાત (Needs of Belongingness and Love)
- સ્વ-વાસ્તવિકીકરણની જરૂરિયાત (Needs of Self-actualization)

(10)

પ્રશ્ન : 3 નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના યોગ્ય ઉત્તર આપો.

- (1) અધ્યાપનની નૂતન સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (2) પાવલોવના શાસ્ત્રીય અભિસંધાનનો શૈક્ષણિક ફલિતાર્થ જણાવો.
- (3) માહિતી સંસ્કરણ પ્રતિમાનની સ્મૃતિની બેવડી પ્રક્રિયાનો સિદ્ધાંત રજૂ કરો.
- (4) બાંદુરાના સામાજિક અધ્યયન સિદ્ધાંતનો ધ્યાન સંબંધિત તબક્કો સમજાવો.

(09)

પ્રશ્ન : 4 નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના યોગ્ય ઉત્તર આપો.

- (1) બ્લૂમ સૂચિત ભાવાત્મક વિકાસ
- (2) બાંદુરાના મતે સ્વ-કાર્યસાધકતાની અગત્ય
- (3) જૂનરના મતે શોધ અધ્યયન સિદ્ધાંત

(08)

પ્રશ્ન : 5 નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

- (1) શૈક્ષણિક તકનિકી (Educational Technology) શબ્દનો પ્રયોગ સૌપ્રથમ કોણે અને કઈ સાલમાં કર્યો હતો?
- (2) શૈક્ષણિક તકનિકીનો અર્થ આપો.
- (3) હાર્ડવેર અભિગમ દર્શાવતાં સાધનોનાં ચાર નામ જણાવો.
- (4) સંકલ્પના પ્રાપ્તિ પ્રતિમાનના ધ્યેયો જણાવો.
- (5) પ્રોજેક્ટ આધારિત અધ્યયનની પદ્ધતિઓ દર્શાવો.

(08)

પ્રશ્ન : 6 નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ એક પ્રશ્નનો સવિસ્તાર ઉત્તર આપો.

- (1) શિક્ષકદિનની ઉજવણીના ભાગરૂપે આપને તાલિમાર્થીઓ સમક્ષ એડગર ડેલના 'અનુભવ શંકુ' વિષય ઉપર વ્યાખ્યાન આપવાનું હોઈ આકૃતિસહ વ્યાખ્યાનનોંધ તૈયાર કરો.
- (2) સહકારી અધ્યયન એ અર્થેતાઓ દ્વારા પરસ્પર સહકાર-સંવાદ અને વિચાર-વિમર્શથી અધ્યયન પદ્ધતિ છે-વિધાનના સમર્થનમાં નીચેના મુદ્દાને આધારે ચર્ચા કરો.
- સહકારી અધ્યયનની પ્રયુક્તિઓ સહકારી અધ્યયનના ફલિતાર્થો.

(10)

પ્રશ્ન : 7 નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના યોગ્ય ઉત્તર આપો.

- (1) તંત્ર અભિગમની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
- (2) પૃચ્છા તાલીમ પ્રતિમાન સંરચનાના સોપાનો જણાવો.
- (3) સર્જનાત્મકતા વિકાસની અસરો જણાવો.
- (4) પ્રોજેક્ટ આધારિત અધ્યયનના સિદ્ધાંતો જણાવો.

(09)

પ્રશ્ન : 8 નીચે આપેલ પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના યોગ્ય ઉત્તર આપો.

- (1) સર્જનાત્મક પ્રતિમાનની સંરચના
- (2) અધિક્ષાનના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો
- (3) સંકલ્પના પ્રાપ્તિ પ્રતિમાનની સંરચના

(08)